

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: marketa.skodova@soc.cas.cz

Občané o předsednictví ČR v Radě Evropské unieTechnické parametry

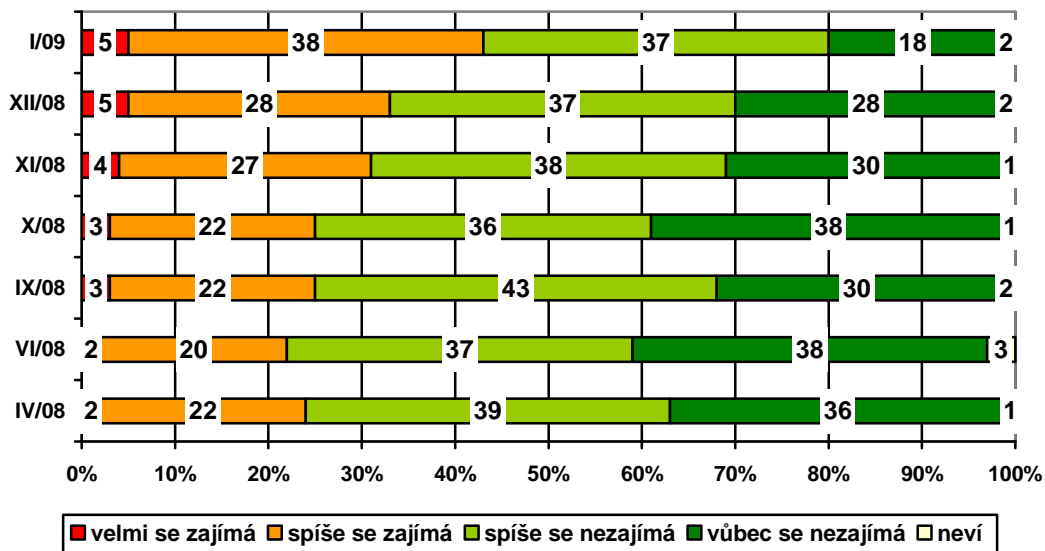
<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2009, v09-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>12. 1. - 19. 1. 2009</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1057</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.134b, PM.135b, PM.136b, PM.137, PM.138, PM 146, PM 149</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>9. února 2009</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Markéta Škodová</i>

Do svého lednového šetření zařadilo Centrum pro výzkum veřejného mínění blok otázek zabývajících se tématem předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Šetření zkoumalo zájem respondentů o tuto problematiku, jejich informovanost a hodnocení příprav i samotného předsednictví.

Ve veřejnosti stále převažuje podíl lidí, kteří se o předsednictví ČR v Radě EU nezajímají (55 % při součtu odpovědí „spíše nezajímá“ a „vůbec nezajímá“), více než dvě pětiny oslovených naopak o dané téma jeví zájem (43 % při součtu odpovědí „spíše zajímá“ a „velmi zajímá“). Jak je patrné z grafu 1 na následující straně, od dubna loňského roku, kdy byla otázka v kontinuálním šetření CVVM položena poprvé, postupně roste podíl lidí proklamujících zájem o danou problematiku (nárůst o 19 procentních bodů), a klesá podíl těch, kteří se o téma nezajímají (pokles o 20 procentních bodů).

Statisticky významně častěji se o předsednictví vůbec nezajímají lidé, kteří svou životní úroveň označují jako špatnou. Rozdíly v rozložení odpovědí se projeví i při třídění podle vzdělání. Zájem o předsednictví roste s dosaženým stupněm vzdělání. Nejméně se o dané téma zajímají lidé se základním vzděláním (32 % z nich zvolilo odpověď „vůbec se nezajímá“), nejvíce vysokoškoláci (62 % se o předsednictví zajímá – při součtu odpovědí „spíše se zajímá“ a „rozhodně se zajímá“).

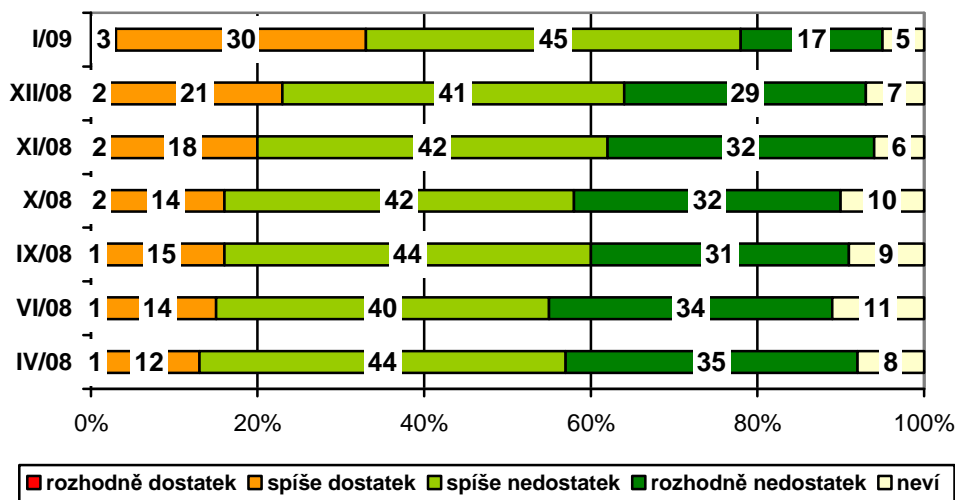

Graf 1: Zájem o předsednictví ČR v EU (v %)¹

Většina populace starší 15 let se dále shodla na tom, že má o daném tématu málo informací². Pokud jde o to, co samotné předsednictví obnáší, nedostatek informací deklarovaly téměř dvě třetiny lidí (62 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“), zatímco třetina (33 %) respondentů se domnívala, že je informováno dostatečně.

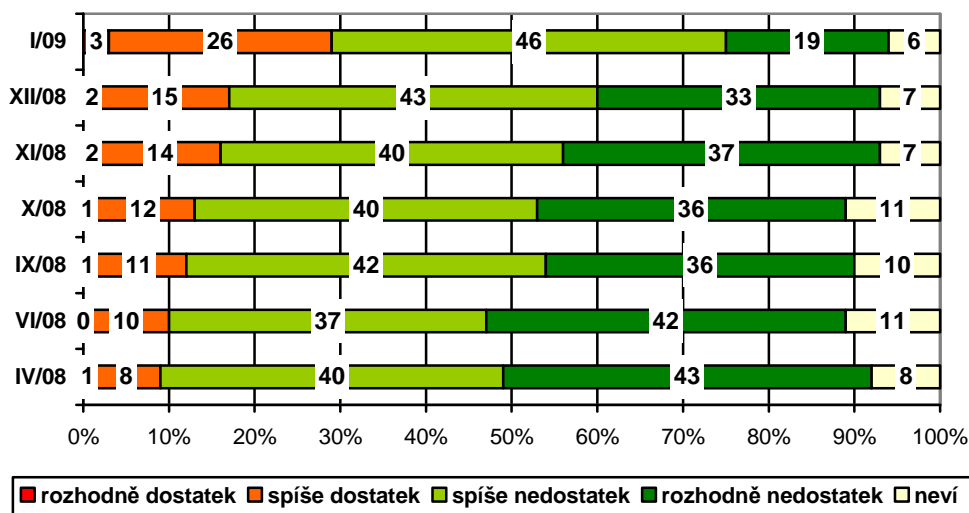
¹ Znění otázky: „Česká republika předsedá od 1. ledna tohoto roku Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“ Znění otázky od dubna do prosince 2008: „Česká republika bude v první polovině roku 2009 předsedat Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“

² Znění otázky: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o činnosti české vlády v souvislosti s předsednictvím, c) o jednotlivých lidech, kteří se na předsednictví podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek. Znění otázky od dubna do prosince 2008: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o přípravách české vlády na toto předsednictví, c) o jednotlivých lidech, kteří se na přípravách podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek.

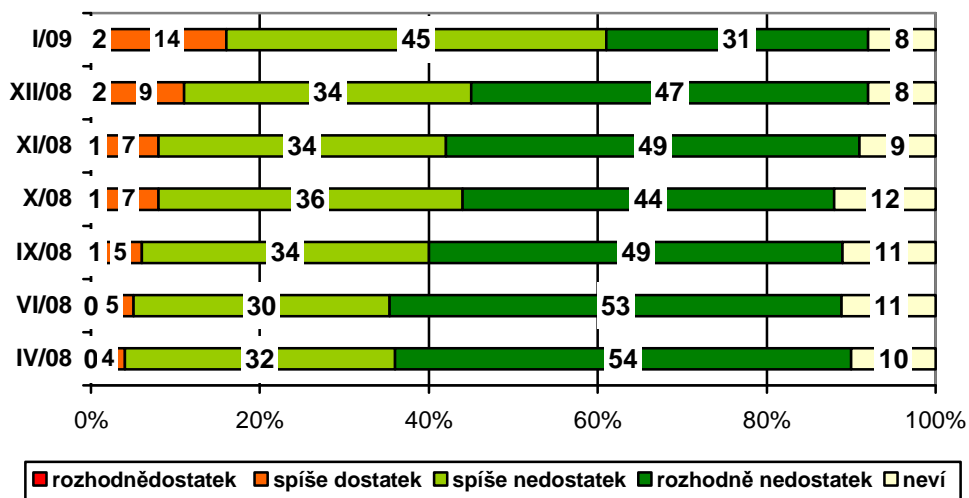
Graf 2: Informace o tom, co předsednictví obnáší (v %)

Jak je patrné z grafu 2, od prosince loňského roku vzrostl o 10 procentních bodů podíl občanů, kteří se cítí být informováni o tom, co předsednictví obnáší, a od dubna vzrostl tento podíl o celých 20 procentních bodů. To lze nejspíš přičíst na vrub zejména tomu, že téma se stalo, počínaje koncem loňského roku, velmi výraznou součástí veřejného (politického i mediálního) prostoru.

Pocit neinformovanosti převládal v české veřejnosti i co se týče příprav české vlády na předsednictví. Přibližně dvě třetiny občanů (65 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“) deklarovaly nedostatek informací o této věci, informovaných se cítilo být 29 % oslovených. I u této otázky lze od dubna zaznamenat nárůst informovaných lidí, jejichž podíl se počínaje prvním šetřením zvýšil o dvacet procentních bodů (viz graf 3).

Graf 3: Informace o činnosti vlády při předsednictví (v %)

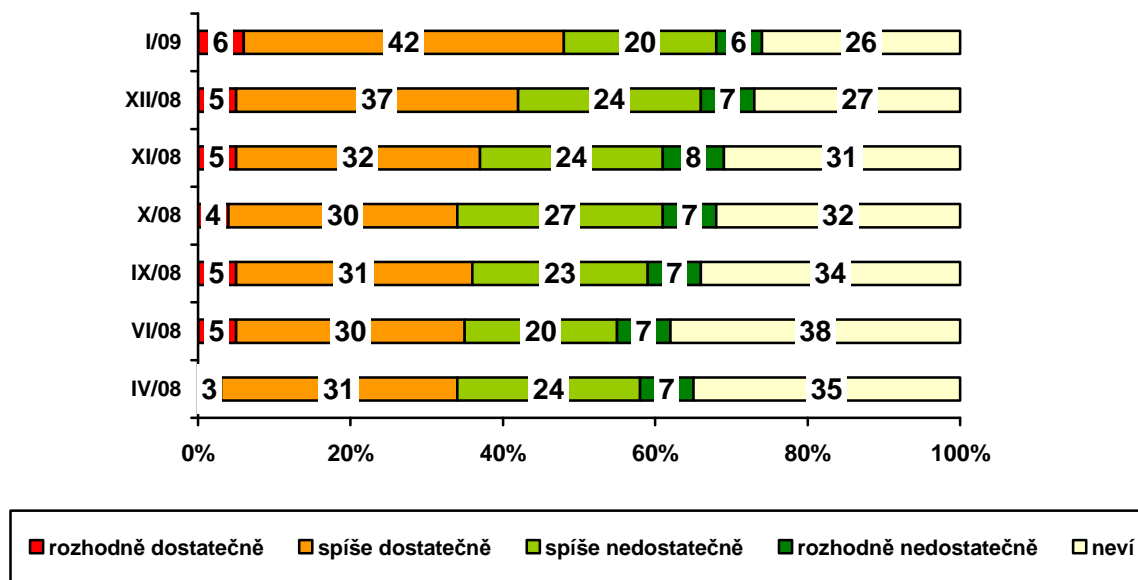
O konkrétních lidech, kteří se na přípravách podílejí, se cítilo být na začátku prosince informováno 16 % respondentů, většina vzorku populace naopak artikulovala neinformovanost (uvedlo to 76 % dotázaných). Pro rozložení odpovědí viz graf 4.

Graf 4: Informace o lidech podílejících se na předsednictví (v %)

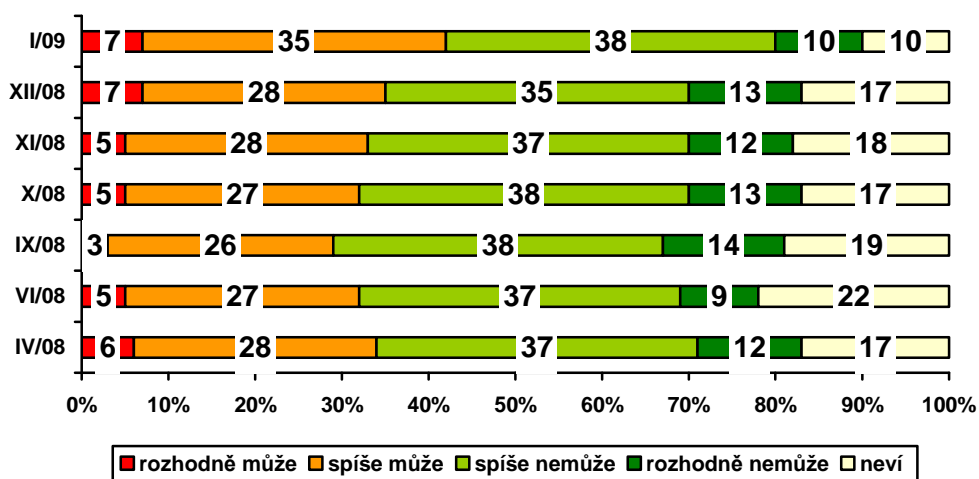
„Spíše dostatečně“ jsou o všech třech tématech častěji informováni dotázaní s proklamovanou dobrou životní úrovní, v případě prvních dvou témat pak vysokoškoláci. Spíše dostatek informací mají v porovnání s ostatními voličskými „tábory“ také lidé, kteří by v parlamentních volbách dali svůj hlas ODS.

Při hodnocení příprav se téměř polovina respondentů (48 %) přiklonila k názoru, že Česká republika je na předsednictví připravena dostatečně, zhruba pětina veřejnosti (26 %) naopak soudila, že připravenost ČR je nedostatečná, a 26 % oslovených se k otázce nedovedlo vyjádřit, a zvolilo tedy odpověď „nevím“ (viz graf 5).

Velký podíl spontánních odpovědí „nevím“ svědčí o značné neinformovanosti uvnitř veřejnosti, ačkoli je třeba si všimnout i toho, že v posledním šetření byl tento podíl veřejnosti ve srovnání s výsledky předchozích výzkumů nejmenší – v porovnání s dubnovým šetřením poklesl o devět procentních bodů. Co se týče voličských preferencí, nejčastěji je naše země na předsednictví dostatečně připravena podle názoru potenciálních voličů ODS.

Graf 5: Je ČR dostatečně připravena na předsednictví? (v %)³

Z analýzy odpovědí na další otázku tematického bloku vyplynulo, že necelá polovina respondentů (48 %) nesouhlasí s názorem, že země předsedající Radě EU může významně ovlivnit politiku unie. Více než dvě pětiny občanů (42 %) si naopak myslí, že předsedající země unijní politiku ovlivnit může (viz graf 6). Pozitivněji než voliči jiných stran jsou v tomto ohledu naladěni lidé, kteří by v parlamentních volbách hlasovali pro ODS.

Graf 6: Vliv předsedající země na politiku EU (v %)⁴

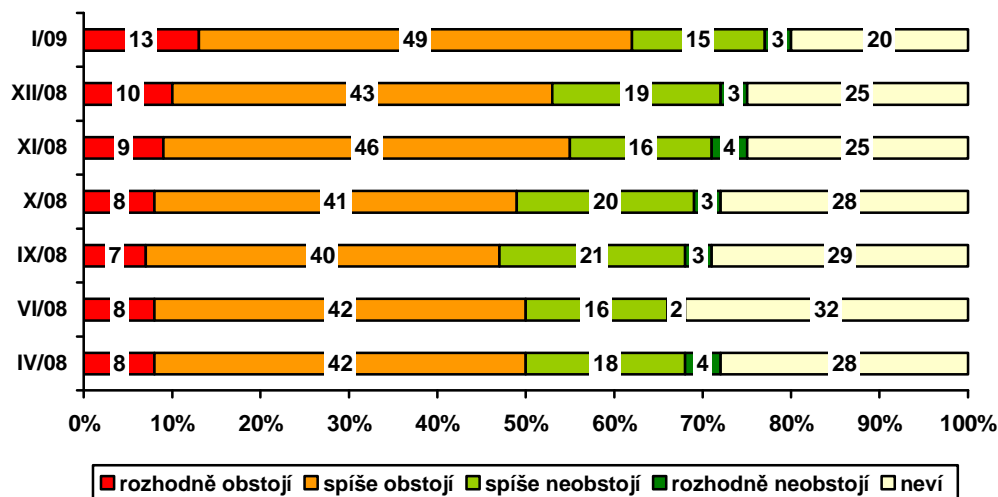
³ Znění otázky: „Domníváte se, že Česká republika je na předsednictví v Radě Evropské unie připravena dostatečně nebo nedostatečně? Rozhodně dostatečně, spíše dostatečně, spíše nedostatečně, rozhodně nedostatečně.“ Od dubna do prosince 2008 byla otázka formulována v budoucím čase.

Jak se dále ukázalo – ač se cítí být o daném tématu nedostatečně informováni či o něj nemají takový zájem – jsou Češi, co se průběhu předsednictví ČR v Radě EU týče, stále spíše optimističtí. Téměř dvě třetiny (62 %) totiž soudí, že naše republika jako předsedající země obstojí. K názoru, že ČR v této roli neobstojí, se přiklonila necelá pětina (18 %) oslovených (při součtu odpovědí „spíše neobstojí“ a „rozhodně neobstojí“).

Z časového srovnání je zřejmé, že ohledně výsledků předsednictví jsou čeští občané spíše pozitivně naladěni, značná část (v posledním šetření to byla pětina) však nemá na tuto otázku jasný názor, a volí tedy odpověď „nevím“. Rozložení odpovědí opět dokládá nedostatečnou informovanost veřejnosti. Pro podrobné výsledky viz graf 7.

Třídění druhého stupně ukázalo, že k hodnocení českého předsednictví jako úspěšného (ČR „rozhodně obstojí“) se častěji přikláněli potenciální voliči ODS a lidé s dobrou životní úrovní.

Graf 7: Obstojí ČR jako předsednická země? (v %)⁵

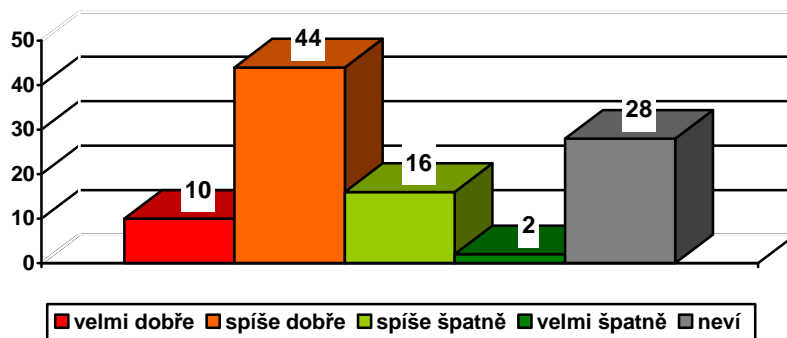

⁴ Znění otázky: „Může nebo nemůže podle Vašeho názoru země předsedající Radě Evropské unie významně ovlivnit politiku EU?“ Možnosti odpovědí: rozhodně může, spíše může, spíše nemůže, rozhodně nemůže.

⁵ Znění otázky: „Myslíte si, že Česká republika v pozici předsednické země obstojí nebo neobstojí?“ Možnosti odpovědí: rozhodně obstojí, spíše obstojí, spíše neobstojí, rozhodně neobstojí.

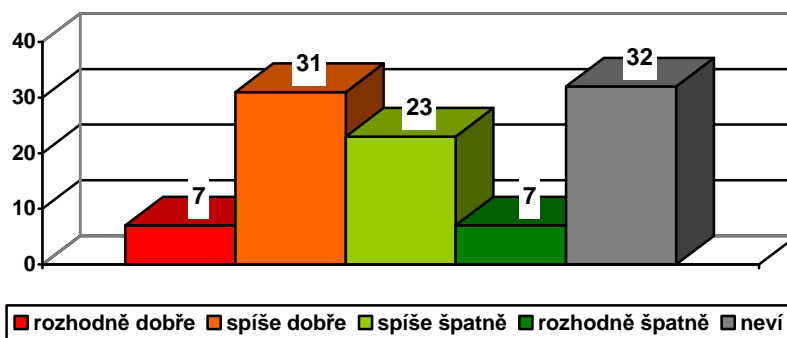
Více než polovina českých občanů je toho názoru, že naše země si v pozici předsedající země vede dobře (54 % při součtu odpovědí „velmi dobře“ a „spíše dobře“), opačný názor má necelá pětina respondentů (18 % při součtu odpovědí „spíše špatně“ a „velmi špatně“). Odpověď nevím zvolilo 28 % dotázaných.

Graf 8: Jak si ČR vede jako předsedající země? (v %)⁶

Poslední otázka bloku zkoumala postoje veřejnosti k aktuálním událostem na začátku roku. Respondenti byli konkrétně dotázáni na svůj názor ohledně role ČR coby předsedající země Rady EU při jednání o izraelsko-palestinském konfliktu v Gaze. Téměř dvě pětiny (38 % při součtu odpovědí „rozhodně dobře“ a „spíše dobře“) občanů zhodnotily tuto roli jako dobrou, necelá třetina (30 % při součtu odpovědí „spíše špatně“ a „rozhodně špatně“) jako špatnou. Opět necelá třetina (32 %) oslovených zvolila odpověď „nevím“.

Graf 9: Jak se ČR zhostila jednání o konfliktu v Gaze? (v %)⁷

Kladné hodnocení u obou posledních otázek statisticky významně častěji vyjadřovali vysokoškoláci, potenciální voliči ODS a respondenti s proklamovanou dobrou životní úrovní.

⁶ Znění otázky: „Jak si podle Vás vede Česká republika jako země předsedající radě Evropské unie? Velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.“

⁷ Znění otázky: „Zhostila se podle Vás Česká republika jako předsedající země Evropské unie dobře nebo špatně jednání o současném izraelsko-palestinském konfliktu v Gaze? Rozhodně dobře, spíše dobře, spíše špatně, rozhodně špatně.“